

pide revisjoni puhul tegi küll raad tõsisemaid katseid linnavapi ajaloolise arengu kindlakstegemiseks, kuid asjatundmise puudusel jäid need tagajärjetuks.

Alles käesoleva sajandi algul, kui ühenduses üldise huvi tõusuga heraldika vastu hakati pöörama rohkem tähelepanu linnavappidele, nihkus küsimus paigast. Juba esimene Tartu teaduslik linna-arhivaar cand. hist. Hugo Lichtenstein seadis endale ülesandeks selgitada linnavapi ajaloolist arengukäiku linnapitsatite põhjal. Kahjuks takistas varajane surm teda oma uurimust trükki andmast. See avaldati mõningate täiendustega alles a. 1907 tema järeltulija A. Feuereiseni poolt (*Geschichte des Siegels der Stadt Dorpat. Aus dem Nachlass des weil. Stadtarchivar H. Lichtenstein bearbeitet und herausgegeben von Arnold Feuereisen. Verhandlungen der Gel. Estnischen Gesellschaft XXII Band, I Heft, Dorpat 1907*).

Selle töö põhjal võidi asuda konkreetsete vapi restaureerimiskavade loomisele. Feuereiseni juhiste järgi valmistaski Tartu linna-arhitekt J. Rosenbaum restaureeritud vapi kavandi. Aluseks võttis ta a. 1326 pitsati, jättes hilisematest lisanditest alles ainult krooni kui ametlikult annetatud vapi-lisandi. Peavärvid olid: kujundid — punased, väli — hõbedane, kroon — kuldne.

Vapi restaureerimist taotles Feuereisen ka ajakirjanduse kaudu. Tema üritusel otsustaski Tartu linnavolikogu 8. juunil 1906 astuda tarvilikke samme linnavapi ajalooliselt ja heraldiliselt õige kuju jaluleseadmiseks. Rekonstruktsiooni nõudmisele ametliku käigu andmiseks tarviliku tõendusmaterjali kogumine jäi Feuereiseni hooleks. Selle töö kestes pidi ta mõnegi vapi üksikasja suhtes revideerima oma senist arvamist. Eriti värvide alal. Nimelt leiti Rootsi Riigiarhiivis ordumeister H. v. Galeni turbekiri 8. juulist 1556, mis muuseas ilustatud Tartu piiskopi värvilise vapikilbiga. Tolleaegse piiskopi Herman Weseli vapi kõrval leidub selles piiskopkonna vapp — Andrase-ristis hõbedane võti ja mõök punasel väljal. Sellest võis tõenäoselt oletada, et ka Tartu linna vapil pidi olema väli punane ja kujundid hõbedased.

Oma uurimuste tulemused avaldas Feuereisen ajakirjas „Jahrbuch für Genealogie, Sphragistik und Heraldik“ 1907. Artiklile on juurde lisatud värviline vapikavand, mille Feuereiseni andmetel joonistanud prof. Ad. M. Hildebrandt Berliinis. Kahjuks viibis aastaraamatu ilmumine 1909. a. kevadeni. Sel ajal ei olnud aga Feuereisen enam Tartus, sest juba 1907. a. suvel oli ta siirdunud Riia linna-arhivaari kohale. Tema järeltulija T. Christiani, kellele vapiküsimus oli uus, ei saanud aga enne selle uurimuse ilmumist ses asjas midagi ette võtta.